

Citadelskirken den kommanderende General i 1ste Generalkommando. Endvidere har Kirken i Valby og Marmorkirken ejendommelige Forhold paa Grund af deres Tilblivelse. For disse Kirkers Vedkommende gøres der nogle Undtagelser, men ellers skulde Tilsynet i København for Fremtiden sammensættes efter de samme Regler som udenfor København. Det betyder jo ikke nogen lille Ændring i disse Forhold for Hovedstadens Vedkommende, ligesom det vil betyde en betydelig Ændring for Købstædernes Vedkommende. Kirkeinspektionen, som altsaa hidtil har haft den Forretning, der skulde tillægges Tilsynet, har bestaaet af Præsten og en Kirkeværge, valgt af Patronatet i København, og et Medlem, valgt af Borgerrepræsentationen. I Købstæderne har Kirkeinspektionen, som bekendt, bestaaet af Sognepræsten og Borgmesteren og et Byraadsmedlem. Men jeg maa dog straks tilføje, at naar Talen er om Kirker, hvortil en større Administration er knyttet, kan der vælges Kirkeværge og en Kasserer, altsaa Kræfter, der i Virkeligheden kan overtage den stadige Forretning vedrørende Kirkernes Bestyrelse. Kirkernes Formue skulde styres af Overtilsynet, altsaa Stiftsøvrigheden; men ved de allerfleste Landsbykirker er de økonomiske Forhold saa simple og lidet indviklede, at det vilde være urimeligt ikke at overlade det lokale Tilsyn Kirkernes Administration. Dette kan da ogsaa ske, men Stiftsøvrigheden, Overtilsynet, kan stadig forlange sig tilsendt et Overslag over Budgettet samt Regnskabet.

Uden at komme ind paa ret mange af Lovforslagets Enkeltheder skal jeg tillade mig at fremhæve, at der fastsættes Regler for den Afgift, der skal svares for Brugen af Kirke og Ligkapel, og endvidere skal jeg nævne, at Lovforslaget indfører en Bestemmelse om, at Afgift af Stolestader for Fremtiden ophører.

Der er et Forhold, som hidtil har været overordentlig vanskeligt i Praksis, det er Forholdet til de ikke faa Distriktskirker, der er byggede i den sidste Mennekealder. Der har man hidtil savnet Hjælp til at paaligne Kirkedistriktet noget Bidrag. I § 18, hvor der i det hele taget gives detailleret Besked om Ligningsforholdet, hjemles der ogsaa Ret til at ligge Bidrag til en Distriktskirke. Der er i Lovforslaget opretholdt den nugældende Bestemmelse om, at Kirker med Formue kan ved Laan eller Tilskud yde Hjælp til økonomisk daarligt stillede Kirker, men der

er taget den Reservation, at en saadan Kirke maa ikke varigt ad den Vej miste noget af sin Kapital, men Forstrækning ved Laan eller Tilskud maa kun gives fra en formuende Kirke til en fattig Kirke, hvis den formuende Kirke i Løbet af 28 Aar atter kan vinde Kapitalen tilbage.

Jeg skal med disse faa Bemærkninger tillade mig at anbefale dette Lovforslag om Kirkers Bestyrelse til det høje Tings Velvillie og sluttelig atter nævne, at Loven om Tiendeafløsning, i Kraft af hvilken de mange selvejende Kirker er fremstaaede paa Landet, paakræver en Lovgivning angaaende disse Forhold. I Overensstemmelse med den Beretning, som Landstingets Udvalg afgav i 1903 denne Sag vedrørende, er Sagen behandlet og formet i det kirkelige Udvalg, og det Forslag, som er vedtaget i det andet høje Ting, og som i Dag ligger paa Landstingets Bord, er i Hovedsagen i Overensstemmelse med det kirkelige Udvalgs Udkast.

Birch: Efter at den højtærede Minister har givet en kort Oversigt over dette Lovforslags Forhistorie, skal jeg ikke komme ind derpaa, men kun udtale, at det Parti, hvortil jeg har den Ære at høre, ogsaa har den Opfattelse, at det vil være heldigt, for ikke at sige nødvendigt, at der fastsættes nye Regler for Styrelsen af Kirker, navnlig, som den højtærede Minister fremhævede, efter at saa mange Kirker, som tidligere var private, er blevet selvejende i Henhold til Tiendeafløsningsloven. Da Forslaget er fremgaaet af det kirkelige Udvalgs Arbejde efter omhyggelige og grundige Overvejelser, er der sikkert ingen Tvivl om, at det i alt væsentligt vil vise sig at være tilfredsstillende og bør gennemføres. Imidlertid maa jeg dog sige, at jeg for mit Vedkommende ved at studere Lovforslaget har faaet det Indtryk, at det vist ingen Skade havde været til, om der i Teksten havde været gjort lidt Forskel mellem Bestemmelserne vedrørende Købstadkirker og Bestemmelserne vedrørende Landsbykirker. Forholdene ved Kirker i Byerne og paa Landet er jo i mange Maader højst uensartede, og Omfanget af Bestyrelsens Betydning er ogsaa højst forskelligt; der er derfor mange eller i alt Fald ikke faa Bestemmelser, som forekommer mig, der i mange Aar har haft med en Købstadkirkes Bestyrelse at gøre, lidt aparte, men jeg forudsætter, at dette saavel som det næste Forslag vedrørende Syn over Kirker og Kirkegaarde vil blive henvist til et Udvalg, og